

CARTA VMNAÁⁿ VMNAAⁿ YEⁿ'E SAN PEDRO

Pedro idingúuⁿ yā carta 'cūū yeⁿ'ē hermanos chi i'téénu yā Jesucristo hermanos chi s'nééⁿ 'muuⁿ chi s'nééⁿ miiⁿ

¹ 'Úú Pedro 'úú ni 'úú 'áamá apóstol yeⁿ'e Jesucristo. Ní Cristo dichó'o yā 'úú chi 'úú candeé nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyyuūs. 'Úú idinguúⁿ carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téénu yā Señor Jesucristo ní nguéé chii ch'eetinée yā na yáaⁿ yeⁿ'e yā tí chen'e 'náéⁿ 'múuⁿ cheⁿ'e 'náéⁿ miiⁿ yā ndii yáaⁿ yeⁿ'e Ponto, yeⁿ'e Galacia, yeⁿ'e Capadocia, yeⁿ'e Asia, ndúúcū Bitinia. ² Ní idinguúⁿ yeⁿ'e ndís'tiī, 'iiⁿ'yāⁿ chi Ndyyuūs ndeevē yā tan'dúúcā chi Ndyyuūs deenú yā chi caⁿ'a yā diiⁿ yā ndíí vñnaáⁿ vñnaanⁿ. Ní Espíritu N'dai yeⁿ'e Ndyyuūs ní nadideevé yā ndís'tiī cáávā chi n'giindiveéⁿ ní yeⁿ'e yā ní cáávā yuuúⁿ yeⁿ'e Señor Jesucristo chi nadideevé yā ndís'tiī. Neⁿ'é chi Ndyyuūs téé yā ndís'tiī n'deee n'dái vaadī n'dai yeⁿ'e yā ní vaadī 'diíiⁿ cuuvi ch'eeete nguaaⁿ ndís'tiī.

³ Dich'eeete ca yú Ndyyuūs chi chiida Señor Jesucristo caati nééné ya'ai 'iinú yā s'uúuⁿ chi diíⁿ yā chi ch'iindiyáaⁿ ngai yú. Chuū diíⁿ yā caati nadacuéenⁿ yā Jesucristo yeⁿ'ē nguaaⁿ tináaⁿ'ā. Maaⁿ ní cucáávā Ndyyuūs tee yā s'uúuⁿ 'áamá vida ngai yeⁿ'e yú ní vée esperanza yeⁿ'e yú. ⁴ Ní cūnee ngiinu yú yeⁿ'e tandacuéenⁿ'ē vaadī n'dai yeⁿ'e Ndyyuūs chi Ndyyuūs ngaⁿ'á yā chi téé yā s'uúuⁿ chi cuuvi yeⁿ'e

yú. Ní Ndyuūs nanguáín'dai yā cáávā s'uuú'n chii'n chi cuuvi yen'e yú na va'ai cheeti nguovi naachi nguéé cuuvi chōō. Ní nguéé cuuví 'cueε, ndíí nguéé cūví chó'ō ye'n'ē. ⁵ Ní chuū chi Ndyuūs nguáín'dai yā ní cáávā ndís'tiī ti ndís'tiī i'téénu nī Jesucristo. Ní Ndyuūs dií'n yā cuidado ndís'tiī ndúúcū poder yen'e yā 'naa'n chi cūnee ngiinú nī chi nadanguá'n'ai yā ndís'tiī chi cuuvi déénu nī yen'e chuū tiempo chi cuchiī.

⁶ Ní canee chi yeenú nī yen'e chuū 'aara chi dindaachí nī duu'vi tiempo nūu'n 'naa'n chi n'geenú nī ngiī n'deee n'dái cosas chí ngií. ⁷ Cáávā chi i'téénu nī Jesucristo vaadī i'téénu yen'e nī ní tan'dúúcā 'díí'nguāa'n, 'tíicā. Ní 'ii'n'yā'n canéé chi n'diichinee'n 'díí'nguāa'n ndúúcū ya'n'ā caati cuuvi deenú yā chi damaā'n 'díí'nguāa'n. Ní 'tiicá ntūu'n vaadī i'téénu yen'e nī 'ii'n'yā'n canéé chí n'diichínee'n yā. Ní vaadī i'téénu yen'e nī nduuti chi ichéé yen'e tandu-cué'n'ē taachi 'ii'n'yā'n n'diichinee'n yā ye'n'ē, tuu'mi ní cuaacu chi i'téénu nī ní 'áamá cūnee vaadī i'téénu yen'e nī nguéé ti 'díí'nguāa'n chí n'giinu. Cuayi-ivi taachi ndaá Jesucristo tuu'mi ní dich'εeté yā ndís'tiī ní dií'n yā honrar ndís'tiī ní dií'n yā chi n'deevē ngii ndís'tiī cáávā chi n'daacā ca i'téénu nī Jesucristo.

⁸ 'Áará chi nguéé n'diichí yā Jesucristo dine'n'ē nī 'ii'n'yā'n. Ní i'téénu nī 'ii'n'yā'n 'áará chi nguéé inaa'n nī 'ii'n'yā'n. Maa'n ní neené yeenú nī ndúúcū vaadī yeenu chi ch'εete taavi ca. Ní nguéé vέé nduudu yen'e nī chi cuuvi caan'má'n nī yen'ē. ⁹ Ní nen'e nī tunée'n nī nguovi chi Ndyuūs nadanguá'n'ai yā almas yen'e nī. Ní cáávā chuū chi i'téénu ca nī Ndyuūs.

10 Tiempo chi 'āā chó'ōo 'ii'n'yān profetas chi candéē yā nduudu ye'n'é Ndyuūs neené n'dai n'nuu'n yā ye'n'e chi Ndyuūs nadanguá'n'ai yā 'ii'n'yān. Ní itíinguunee'n yā ye'n'e chuū. Profetas ní 'ii'n'yān chi nga'n'á yā yen'e chi Ndyuūs ca'n'á yā chi téé yā ndís'tiī ye'n'e chi n'dai taavi ca ye'n'é yā. **11** Ní profetas ní ne'n'é yā deenu yā yen'e tiempo 'cūū ni táácā cuuvi chó'ōo ye'n'e tiempo 'cūū taachi Cristo 'cueenú yā cuuvi ní cuchee yā. Ní cuayiivi cuchiī chi dEEvÉ ngii ye'n'é Cristo caati Espíritu ye'n'e Cristo chi canee ndúúcū profetas 'āā ch'i'n'í yā profetas yen'e chuū. **12** Naati Ndyuūs ch'i'n'í yā profetas chi tiempo ye'n'e Cristo ye'n'e chi nga'n'a yā nguéé cuuvi n'diichí profetas naati ndís'tiī ní 'āā n'diichí ní. Profetas nga'n'á yā nduudu cuaacu ye'n'e chi cuchiī naati ndís'tiī 'āā n'giindiveé'n ní chi 'āā chó'ōo chíi'n chí ca'n'a yā. Ní cáavā 'ii'n'yān chi nga'n'á yā ngii yā ndís'tiī nduudu cuaacu chi Jesús nadanguá'n'ai yā 'ii'n'yān ndúúcū poder ye'n'é Espíritu N'dai ye'n'é Ndyuūs. Ní Ndyuūs dichó'o yā Espíritu N'dai ye'n'é yā ye'n'é va'ai cheeti nguuvi nanáá'n s'uuú'n. Ní nducué'n'é chuū ní ángeles maá'n yā ne'n'e yā snaa'n yā dendu'ū.

Ndyuūs yaa'ví yā 'ii'n'yān chi cuuvi ye'n'é yā ní n'daacā ca cuuvíyā

13 Maa'n ní cáavā nducué'n'é chuū nadacadíínuu'n ní n'daacā ye'n'e chi ca'n'á ní dii'n ní ní 'cueetinéé n'daacá ní. Ní cunee ngiinú ní dámaā'n ye'n'e nducué'n'é chi n'dai taavi chi Señor Jesucristo ca'n'á yā téé yā ndís'tiī taachi ndaa yā taama vmné'n'ee. **14** Ndís'tiī ní 'caandiveé'n ní nduudu ye'n'é Ndyuūs ti daiya Ndyuūs ndís'tiī. Ní nguéé dii'n ní tan'dúúcā

chi diíⁿ nī nducuéⁿ'ē chi neⁿ'e maáⁿ nī taachi 'āā cuéé n'diichí nī Ndyuūs. ¹⁵ Maaⁿ ní 'cuεetinéé n'daāca nī chi nguéé véé nuuⁿndi yenⁿ'é nī caati Ndyuūs chi yaa'ví yā ndís'tiī chi cuuvi yenⁿ'é yā ndís'tiī ní dεevε yā. ¹⁶ Canéé nguūⁿ na libro yenⁿ'é Ndyuūs 'tíicā: Canéé chí diiⁿ n'daacá nī chi dεevε nī caati 'úú, Ndyuūs, ní dεevε 'úú.

¹⁷ Nduuti chi ndís'tiī ní ngaⁿ'á nī chi Ndyuūs ní chiidá nī ní caacá nī Ndyuūs chi cunnee yā ndís'tiī, canéé chi 'cuεetinéé n'daacá nī ní 'va'á nī Ndyuūs neⁿ'e chi cuneé nī iⁿ'yeendí 'cūū. Ndyuūs yenⁿ'e yú 'āā daamá nūuⁿ n'guúⁿ yā nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Ní n'diichí yā ca'aámá cā'aama yā tan'dúúcā chi ch'εetineé yā ndúúcū ntiiⁿnyuⁿ chi diíⁿ yā. ¹⁸ Deenú nī chi Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā ndís'tiī yenⁿ'e vida chi nguéé n'daācā chi sta'á nī yenⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yenⁿ'e ndaata yenⁿ'e nī. Ní n'dáácā ca deenú nī chi nadíí'vē yenⁿ'e chi nadanguáⁿ'ai yā ndís'tiī. Nguéé cuái yā ndúúcū dendu'ū chí nchōō tan'duucā 'díínguāaⁿ o 'díínguεe. ¹⁹ Naati Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā ndís'tiī ndúúcū yuūúⁿ chi yaⁿ'ai chí'vē ti yuūúⁿ yenⁿ'e Cristo. Cristo ní ca'a yā maáⁿ yā cuerpo caavā ofrenda chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'caaⁿ'núⁿ ya 'yā. Ní Cristo miin tan'dúúcā 'áámá 'iti cuūchī chi nguéé n'gai tī ní nguéé dε'ē vε ndíí yenⁿ'e tī, 'tíica yā. ²⁰ Ní Ndyuūs ndεevé yā Cristo chi maáⁿ yā cuerpo yenⁿ'e yā cuuvi ofrenda ndíí vmnááⁿvmnaaⁿtaachi 'āā cuéé din'dái yā iⁿ'yeendí 'cūū. Naati maaⁿ ní nguuvi s'eeⁿ Ndyuūs ch'iⁿ'i yā Cristo nanaáⁿndís'tiī ní caavā ndís'tiī. ²¹ Ní cucáávā Cristo miin ní ndís'tiī i'téénu nī Ndyuūs chi nadacuéeⁿ yā Cristo yenⁿ'ē nguaaⁿ tináⁿ'ā. Ní Ndyuūs dich'εeté yā Cristo ndúúcū honor. Ní ndís'tiī 'āā i'téénu nī Ndyuūs ní

cūnee ngiinú nī yeⁿ'ē chi Ndyuūs caⁿ'a yā chí téé yā
ndís'tiī chi cuuvi yenⁿ'é nī.

²² Maaⁿ ní chi 'āā i'téénu nī nduudu cuaacu
yenⁿ'é Cristo cucáavā Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs
'āā dideevē nī staava yenⁿ'é nī chi dineⁿ'é nī her-
manos yenⁿ'e yú. Canéé chi dineⁿ'é taavi cá nī
'aama nī taama nī hermanos ndúúcū staava yenⁿ'é
nī chí dæevē. ²³ Ndís'tiī ní 'āā ch'iindiyáaⁿ nī taama
vmnⁿ'ée nguéé yenⁿ'ē 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é jⁿ'yeeⁿdí 'cūū chí
'cuūvi yā naati yenⁿ'e nduudu yeⁿ'é Ndyuūs, ndu-
udu chi canduuchi ní 'áámá cūnee cueⁿ'e daāⁿmaⁿ.

²⁴ Caati canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs 'tíicā:
Tanducuénⁿ'ē 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní
tan'dúúcā yaātā ní tanducuénⁿ'ē chi n'gæetē
ca yenⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ ní tan'dúúcā naāndā yenⁿ'e
yaātā, 'tíica yā. Yaātā miiⁿ ní ti'i ní naandā
miiⁿ ní n'geeⁿ,

²⁵ naati nduudu cuaacu yenⁿ'é Ndyuūs ní 'áámá
cūnee cueⁿ'e daāⁿmaⁿ.

Ní nduudu cuaacú 'cūū yeⁿ'e evangelio chííⁿ chi
candéé 'iiⁿ'yāⁿ nanááⁿ ndís'iī.

2

¹ Maaⁿ ní cáávā chuū divíi nī 'áámá lado ndu-
cuénⁿ'ē chi diíⁿ nī chi nguéé n'daācā ní nguéé can-
nche'éí nī. Ndíí nguéé caaⁿ'máⁿ nī dendu'ū chi
nguee cuaacu. Ndíí nguéé ndúú diíⁿ ngueé nī
yenⁿ'é taama 'iiⁿ'yāⁿ. Ndíí nguéé ndúú ngaⁿ'a nī
nduudu yaadí yenⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ. ² Ní ndís'tiī tan'dúúcā
chi dacua'aá chi caama 'niindiyáaⁿ ní neⁿ'e leche,
'tíicā ndís'tiī. Diíⁿ nī ní neⁿ'e nī leche chi nduudu
n'dai yenⁿ'é nduudu cuaacu. Ní cuuvi cu'téénu cá
nī ndúúcū nduudú 'cūū tan'dúúcā dacua'aá cuuvi
'cuiitá yā ndúúcū leche n'dai. ³ 'Tíicā cuuvi diíⁿ

nī nduuti chi cuaacu nííⁿnyúⁿ n'diichíneeⁿ nī Señor Jesucristo chí n'dai yā.

Jesucristo ní tan'dúúcā tuūu ch'eeete chí canduuchi

⁴ Ndís'tiī canéé chi ndaa niiⁿnuúⁿ nī nanááⁿ Señor Jesucristo ti tan'dúúcā 'áamá tuūu ch'eeete chí canduuchi 'tiicá nī. 'Iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū nguéé 'cuúⁿ yā tuuú miiⁿ ti nadacadíínuuⁿ yā chi nguéé dichíí'vē naati Ndyuūs ndeeve yā tuūu miiⁿ chi yaⁿ'ai chíí'vē chi Cristo. ⁵ Ní ndís'tiī ntúuⁿ tan'dúúcā tuūu cánduuchi 'tiicá nī ti Ndyuūs 'āa teé yā ndís'tiī vida ngai. Ca'a nī lugar Ndyuūs chí cuta'á yā vida yeⁿ'e ndís'tiī ní din'dái yā yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'e ndís'tiī 'áamá yaācū yeⁿ'e Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs. Ní ndís'tiī canéé chi diíⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e chiiduú yeⁿ'e yaacú 'cūū nī ca'á nī ofrendas nanááⁿ Ndyuūs ndúúcū chi duuchi Jesucristo, ofrendas chi Ndyuūs cuuvi 'cuáaⁿ yā. ⁶ Ní 'tíicā canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs cáávā chuū:

Cuin'diichí nī. 'Úú Ndyuūs cu'neéⁿ yáāⁿ Sión 'áamá tuūu ch'eeete yeⁿ'e cimiento yeⁿ'e esquina yeⁿ'e yaācū. Tuūu miiⁿ n'deevē ní yaⁿ'ai chíí'vē. 'Iiⁿ'yāⁿ chi i'téénu yā Señor yeⁿ'e yú chi tuūu ch'eeete miiⁿ nguéé cuuvi 'cuinaáⁿ yā yeⁿ'e Señor yeⁿ'e yú.

⁷ Ní tuūu miiⁿ ní neené vée chii'vē cucáávā ndis'tiī chi i'téénu nī Cristo naati nguéé 'tíicā tuūu miiⁿ nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé i'téénu yā. 'Tíicā canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs:

Tuūu mííⁿ nūuⁿ chi 'iiⁿ'yāⁿ chi din'dái yā yaācū nguéé 'cūuⁿ yā ti nadacadíínuuⁿ yā chi nguéé

dichíí'vē. Tuuú 'cūú nūuⁿ ní tuūu chéeté yen'^ē cimiento yeⁿ'e esquina.

8 Ní canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'e Ndyuūs táámá chi 'tíicā:

Tuuú 'cūú ní diiⁿ chi cuundí ca'a 'iiⁿ'yāⁿ ni tuūu mííⁿ chiiⁿ chí cundeeve 'iiⁿ'yāⁿ.

Cuaacu chí indéé ca'a yā ti nguéé n'giindiveéⁿ yā nduudu cuaacu ní Ndyuūs diiⁿ yā chi 'tíicā canee chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ.

Yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'e Ndyuūs

9 Ndís'tiī ní yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi Ndyuūs ndeeevé yā. Ndís'tiī ní chiuduú yeⁿ'e Ndyuūs chi Rey. Ndís'tiī ní yen'^ē ndaata dēevé. Ndís'tiī ní yeⁿ'e Ndyuūs ndís'tiī. 'Tíicā diiⁿ Ndyuūs caati ndís'tiī cuuvi caaⁿ'máⁿ ní chi chéeté n'dai chi diiⁿ Ndyuūs. Ndyuūs n'gai yā ndís'tiī yen'^ē na maaiⁿ ní ndaá ní nanáaⁿ yā ná déevé chi n'deeevé n'dai yen'^ē maáⁿ yā. **10** Ndís'tiī ní tiempo chi chó'ōo ní nguéé yeⁿ'e Ndyuūs ndís'tiī naati maaⁿ ní 'tiicá ní. Tiempo chi chó'ōo Ndyuūs nguéé ya'ai 'iinú yā ndís'tiī naati maaⁿ ní 'tíicā déénu ní chi Ndyuūs ya'ai 'iinú yā ndís'tiī ti yen'^ē Ndyuūs ndís'tiī.

'Tiⁿ'yāⁿ chi 'áámá diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Ndyuūs

11 Ndís'tiī hermanos yeⁿ'e chi neⁿ'e taavi, 'úú idi'cuiítú ndís'tiī chi tan'dúúcā 'iiⁿ'yāⁿ chi snúúⁿ yúúní 'tiicá ní neⁿ'e chi snéé ní iⁿ'yeendí 'cūú ndís'tiī. Nguéé diiⁿ ní nuuⁿndi tan'dúúcā chi neⁿ'e cuerpo yeⁿ'e ní chi diiⁿ ní caati chiiⁿ chi neⁿ'e cuerpo yeⁿ'e ní ní cueⁿ'e daāⁿmaⁿ contra yen'^ē chi neⁿ'e staava yen'^ē ní. **12** 'Cueetinéé n'daaca ní nguaanⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé i'téénu yā nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyuūs. Ní 'áará chí ngaⁿ'á 'iiⁿ'yāⁿ

s'eeⁿ contra yeⁿ'e ndís'tiī tan'dúúcā chi ndís'tiī ní 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé n'daacā, 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní cuuvi snaaⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ chi n'daācā ca chi idiíⁿ nī. Ní cuuvi 'caa'máⁿ yā chi ch'eeetē ca Ndyuūs nguovi chi Ndyuūs ndaa yā taama vmnéⁿ'ee ní nnguaī yā cuenta yen'e nuūⁿndī yeⁿ'e yú.

¹³ Canéé chi diíⁿ nī tan'dúúcā chi ngaⁿ'ā 'iiⁿntyéⁿ'ē 'āā du'u nūuⁿ chi vée nduuti chi saⁿ'ā rey o chí 'iiⁿntyen'ⁿ ch'eeetē. Ní n'daacā canee nī nanáaⁿ yā caavā chi ndís'tiī ní yen'e Señor Ndyuūs yen'e yú ndís'tiī. ¹⁴ Ní diíⁿ nī chi ngaⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ 'iiⁿntyéⁿ'ē chi Ndyuūs s'neéⁿ yā miin' caati 'iiⁿntyéⁿ'ē cuuvi ca'a yā castigo 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé n'daacā idiíⁿ yā ní cuuvi caan'máⁿ yā chi ch'eeetē 'iiⁿ'yāⁿ chi n'daacā idiíⁿ yā. ¹⁵ Ti chuū ní chiiⁿ chi Ndyuūs neⁿ'é yā chi diíⁿ nī. Ní cáávā chi ndís'tiī din'daacá nī, 'iiⁿ'yāⁿ chi zonzo yā ní nguéé deenu yā nguéé cuuvi caa'máⁿ yā de'^ē vee contra yeⁿ'e ndís'tiī.

¹⁶ Ní 'cueetinée nī tan'dúúcā 'iiⁿ'yāⁿ chi canéé libre yā. Nguéé diíⁿ nī chiiⁿ chi nguee n'daacā cucáávā chi canéé libre nī, ní ngan'ⁿ nī chi cuuvi diíⁿ nī 'túúcā. N'daacā ca chi 'cueetinéé n'daacá nī ti ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ chi 'áamá canee chi dichíí'vē Ndyuūs. ¹⁷ Ní diíⁿ nī honrar nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ. Ní dinéⁿ'e nī nducyaaca hermanos yeⁿ'e yú. 'Va'á nī Ndyuūs ní diíⁿ nī honrar emperador chi 'iiⁿntyéⁿ'ē.

Yeⁿ'e chi Cristo n'geenu yā ngiī chi ejemplo yeⁿ'e yú

¹⁸ Ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ criados chi chíí'vē, diíⁿ nī respetar patrón yeⁿ'e nī ní diíⁿ nī tan'dúúcā chi ngaⁿ'a patrón yeⁿ'e nī, nguéé dámaāⁿ patrón yeⁿ'e nī chi din'daacā ní n'dai yā naati patrón yeⁿ'e nī chi nguéé

din'daaca yā ní taaⁿ yā. ¹⁹ Caati n'daacā ca chi cuchee nī taachi n'geenu nī ngiī cáavā cosas chi nguéé n'daacā chi diiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi contra yeⁿ'é nī. Ní cuchee nī ti deenu nī chi n'daacā idiiⁿ nī. 'Tíicā Ndyuūs neⁿ'e yā chi diiⁿ nī. ²⁰ ¿De[']ē ch'^eetē chuū nduuti chi n'geenú nī ngii ti vēé nuuⁿndi yeⁿ'é nī ni 'tíicā castigo yeⁿ'é nī, ní ichée nī? Nguéé ch'^eetē chuū. Naati nduuti chi n'geenu nī ngii ti n'daacā idiiⁿ nī ni ngiinū ngiinū cuchee nī tuu'mi ní Ndyuūs nadi'viicú yā ndís'tiī. ²¹ Ní yaa'ví yā ndís'tiī caavā chi diiⁿ nī 'tíicā. Cristo 'āā ch'eenú yā chiī cáavā s'uuúⁿ ní s'neéⁿ yā 'áamá ejemplo yeⁿ'e yú. Ní s'uuúⁿ canéé chi 'tíica nūuⁿ diiⁿ yú tan'dúúcā chi diiⁿ yā. ²² Cristo miiⁿ nguéé diiⁿ yā mar 'áamá chuundi 'liiⁿ nuuⁿndi ní nguéé chinnche'éí yā mar 'áamá. ²³ Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nga'a taáⁿ yā yeⁿ'e Cristo, Cristo miiⁿ nguéé nga'a taáⁿ yā yeⁿ'e yā. Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ diiⁿ yā chi Cristo ya'ai ch'eenú yā chii nguéé car'a cúncaa yā yeⁿ'e yā. Naati cūnee ngiinú yā nanááⁿ Ndyuūs chi cuaacu chí Ndyuūs can'a yā n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní Ndyuūs diiⁿ yā cosa chi cuaacu. ²⁴ Cristo maáⁿ yā candee yā nuuⁿndi yeⁿ'e yú na cuerpo yeⁿ'e maáⁿ yā taachi ch'i yā na cruz. Ní 'íicú s'uuúⁿ ní cuuvi diiⁿ yú tan'dúúcā chi n'dii yú yeⁿ'e nuuⁿndi yeⁿ'e yú. Ní maaⁿ ní 'cuεetinee yú yeⁿ'e nducuéⁿ'e chi n'daacā. Ní 'āā nnduuvá yeⁿ'e yú yeⁿ'e castigo yeⁿ'e nuūⁿndi yeⁿ'e yú cáavā chi Cristo naca'ái yā cáavā nuuⁿndi yeⁿ'e yú. ²⁵ Tiempo chi chó'ōo s'uuúⁿ ní tan'dúúcā 'iiti cuūchī chi nindai tī 'tíicā s'uuúⁿ naati maaⁿ ní ndaa yú nanááⁿ Cristo chi candéē yā cuidado s'uuúⁿ tan'duucaⁿ 'áamá pastor. Cristo ní candéē yā cuidado alma yeⁿ'e yú.

3

Yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chí 'nííndívaacu chi canéé chi 'caandiveⁿ yāⁿ yeⁿ'ē víⁿī

¹ 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī n'daataá chi 'nííndívaacu tá, canéé chi diiⁿ nī chi ngaⁿ'ā isaⁿ'ā yeⁿ'é nī. Ní nduuti chi isaⁿ'ā yeⁿ'é nī nguéé i'téénu sa Cristo, cuuvi cu'téénu sa Cristo cáávā n'daataá yeⁿ'e sa tí n'daacā n'gëetinée tá. Áará chi nguéé ngaⁿ'ā ta mar 'áámá nduudu yeⁿ'e Cristo tuu'mi ní cuuvi cu'téénu sa Cristo. ² Caati n'diichi sa chi n'daataá yéⁿ'e sa yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chí idiiⁿ tá ní n'daacā ní diiⁿ tá respresar isaⁿ'ā tá. ³ Ní n'daataá chi n'dai tá chi véé isaⁿ'ā yeⁿ'e tá nguéé canéé chi sta'a tá cosas ni s'nuuⁿ tá cosas miiⁿ na cuerpo yeⁿ'e tá chi diiⁿ chi n'deev^e maaⁿ tá. Ní nguéé neené n'deev^e diiⁿ tá tiiⁿ tá o sta'a tá cosas yeⁿ'e 'diiⁿnguāāⁿ o catecai chi ya'ai chí'i'vē chi snee tá chi cuuvi dich'^eeté maaⁿ tá táⁿ'ā. ⁴ Naati n'deev^e chí yeⁿ'e tá canee chí cūnee yeⁿ'e maaⁿ tá ní canéé chi n'deev^e tá ndúúcū espíritu yeⁿ'ē tá chi ndiicúúⁿ. Ní canee 'diiⁿ tá. Chuū ní dichíi'vē nanááⁿ Ndyuūs. ⁵ Caati tiempo chi chó'oo 'tíicā idiiⁿ n'daataa s'eeⁿ chi yeⁿ'e Ndyuūs, n'daataa chi i'téénu ca Ndyuūs ní s'teenu tá chi ngaⁿ'ā isaⁿ'ā yeⁿ'e tá. ⁶ Ní táⁿ'ā Sara 'tiicá ntúūⁿ diiⁿ tá. S'teenu tá isaⁿ'ā yeⁿ'e tá chi nguivi Abraham. Ní ngaⁿ'ā tá isaⁿ'ā yeⁿ'e tá: N'dii ní señor yeⁿ'e. Maaⁿ ní ndís'tiī cuuvi diiⁿ nī tan'dúúcā chi ndís'tiī daiya Sara ndís'tiī nduuti chi n'daacā idiiⁿ nī ní nguéé 'va'á nī yeⁿ'e mar 'áámá.

⁷ Ní 'tiicá ntúūⁿ ndís'tiī saⁿ'ā chi véé n'daataá yeⁿ'e nī. 'Cueetinée nī ndúúcū tá ní diiⁿ nī respresar n'daataá yeⁿ'e nī. Ní diiⁿ nī honrar n'daataá yeⁿ'e nī tan'dúúcā chi deenu nī chi n'daacā ti n'daataa muiⁿ nguéé véé fuerzas yeⁿ'e tá tan'dúúcā 'áámá saⁿ'ā. Ní

'tiicá ntúūn Ndyuūs yeⁿ'e vaadī n'dai yeⁿ'é yā ca'a yā vida yeⁿ'e tá daama daama tan'dúúcā chi tee yā ndís'tiī saⁿ'ā. Ní ndís'tiī saⁿ'ā diiⁿ nī 'túúcā ní nguéé du'ū veē chi di'vaachí ndís'tiī yeⁿ'e chi diiⁿ nī taachi ngaⁿ'angua'á nī.

Yeⁿ'e chi n'geenu yú ngii caavā chi n'daacā idiiⁿ yú.

⁸ Ní yeⁿ'e nducuén'ē canéé chi dáámá nūuⁿ nadacadiínuuⁿ nī nducyaaca ndís'tiī ní dáámá nūuⁿ nadacadínuuⁿ nī na staava yeⁿ'é nī. Dinéⁿ'e nī 'aama nī taama nī tan'dúúcā chi cuáácú chi viⁿ'í nī. Ní ya'ai 'iinú nī 'aamá nī taama nī. Ní diiⁿ chi ndiicúúⁿ nī 'aamá nī ndúúcū taama nī. ⁹ Taachi 'iiⁿ'yāⁿ nguéé n'daacā idiiⁿ yā ndúúcu nī nguéé idiiⁿ nī chi nguéé ndaacā ndúúcu yā. Ní taachi 'iiⁿ'yāⁿ nguéé n'daacā caaⁿ'máⁿ yā yeⁿ'é nī nguéé cunncáá caaⁿ'máⁿ nī yeⁿ'e yā. Ndaacā ca diiⁿ nī ní caaⁿ'máⁿ nī ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ s'tiī ní di'viicú nī 'iiⁿ'yāⁿ s'tiī. Tíicā Ndyuūs cuuvi di'viicú yā ndís'tiī. Ndyuūs yaa'ví yā ndís'tiī chi cuuvi yeⁿ'é yā ti diiⁿ yā 'tíicā nduucú nī. ¹⁰ Canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs 'tíicā:

'Iiⁿ'yāⁿ chi neⁿ'e chi yeenú yā ndúúcū vida yeⁿ'é yā ní neⁿ'é yā chi véē nduuyu yeⁿ'é yā, 'āā ntéé canéé chi caaⁿ'máⁿ yā dendu'ū chi nguéé n'daacā. Ní nguéé caaⁿ'máⁿ yā ndudu yaadi. ¹¹ Canéé chi divíi yā yeⁿ'e nducueⁿ'ē chi nguéé n'daacā ní dámāāⁿ diiⁿ yā chi n'daacā. Canéé chí neⁿ'é yā vaadī 'diiⁿ ní diiⁿ yā nducuén'ē chi véē vaadī 'diiⁿ yeⁿ'e yā. ¹² Señor Ndyuūs yeⁿ'e yú maáⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ chi din'daacá yā. Ní cueⁿ'e daāⁿmaⁿ n'giindiveéⁿ yā chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ngaⁿ'angua'á

yā. Ní Señor yeⁿ'e yú ní contra yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé n'daacā idíiⁿ yā.

¹³ ¿Du'ú 'iiⁿ'yāⁿ chi'nuucá'ai yā ndís'tiī nduuti chi ndís'tiī nducuéⁿ'ē tiempo diíⁿ nī chi n'daacā? Nguéé diíⁿ yā 'tíicā. ¹⁴ Ní nduuti chi ndís'tiī n'geenu nī ngii cáavā chi n'daacā idíiⁿ nī tuu'mi ní yeenú nī. Nguéé diíⁿ 'va'a nī yeⁿ'ē mar 'áamá 'iiⁿ'yāⁿ ní nguéé di'yáá nī cuuvi. ¹⁵ Canéé chí dich'εeté nī Cristo na staava yeⁿ'e nī ní 'cuaáⁿ nī lugar Cristo chi 'iiví nī. Ní canéé listo nī chi cuuvi nan'gueεcútaⁿ'á nī 'āā du'ú nūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi intiinguuneeⁿ ndís'tiī 'tíicā: Ndís'tiī de[']e cáavā chi cūnee ngíinú nī yeⁿ'e Ndyuūs yeⁿ'e nī. Ní taachi nan'gueεcutaⁿ'á nī yeⁿ'e yā diíⁿ nī chi ndiicúúⁿ n'dai nī. Ní diíⁿ nī respetar 'iiⁿ'yāⁿ. ¹⁶ 'Cueεtinéé n'daaca nī chi nguéé vέé chí nadacadíínuuⁿ nī yeⁿ'ē chi nguéé n'daacā chi diíⁿ nī. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi cunncáā ngaⁿ'a yā yeⁿ'e chi n'daacā chi diíⁿ nī caavā chi i'téenu nī Cristo, cuuvi 'cuináaⁿ yā cáavā chi ngaⁿ'á yā. ¹⁷ N'dáacā ca chí 'cueenu yú cuuvi cáavā cosas chí n'daacā idiiⁿ yú nduuti chí Ndyuūs neⁿ'e yā 'tíicā, nguéé ti cáavā cosas chí nguéé n'daacā idiiⁿ yú.

¹⁸ Cristo miiⁿ maáⁿ yā ch'eenú yā chii chí ch'ií yā cáavā nuuⁿndi yeⁿ'e yú ní 'áamá vmnéⁿ'ēe ch'ií Cristo cáavā nuuⁿndi yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, ní nguéé nuuⁿndi yeⁿ'e yā. Ní ch'ií yā caati cuuvi candéé ya s'uuúⁿ nanááⁿ Ndyuūs. Cuáacú chí ch'ií cuerpo yeⁿ'e yā naati espíritu yeⁿ'e yā nduuchi. ¹⁹ Ní espíritu yeⁿ'e Cristo cuayiivi chí ch'ií yā cheⁿ'e yā ní caⁿ'a yā nduudu cuaacu yeⁿ'e Ndyuūs nanááⁿ espíritu s'eeⁿ yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí n'diī. Ní espíritu s'eeⁿ ní preso yā na lu-

gar yeⁿ'e espíritu s'eeⁿ. **20** Espíritu s'eeⁿ ní yen'e 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé ch'iindiveéⁿ yā Ndyuūs 'áamá tiempo chi 'áā chó'ōo. Ní Ndyuūs canee ngíínu yā ní 'diiⁿ canée yā chi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndaacadaamí yā yen'^ē nuuⁿndi yen'e yā 'naaⁿ tiempo chi saⁿ'ā Noé din'dái sa 'áamá arco chí barco ch'eeⁿte. Ní cheⁿti barco miiⁿ n'duuví 'iiⁿ'yāⁿ, dámāaⁿ niiní yā, ní nguaⁿ'ai yā yen'e nuūⁿnīⁿ. **21** Ní nuūⁿnīⁿ miiⁿ ní tan'dúúcā nuūⁿnīⁿ chi ng^eedínuūⁿnīⁿ yú chi nanguaⁿ'āī s'uuúⁿ. 'Tíicā nuuⁿniⁿ miiⁿ. Taachi ng^eedínuūⁿnīⁿ yú nguéé caavā chi naaⁿnu cuerpo yen'e yú naati cáavā chi 'áamá compromiso yen'e yú nanááⁿ Ndyuūs. Ní n'daacā diiⁿ yú chuū ndúúcū núúⁿmáⁿ staava yeⁿ'e yú. Ní Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ chi i'teenu yú Cristo cáavā Cristo nducueeⁿ yā yen'^ē nguaaⁿtináⁿ'ā. **22** Ní Cristo miiⁿ cunaⁿ'á yā na vaⁿai cheⁿti nguuví ní maaⁿ canee yā lado yen'e honor yen'e Ndyuūs chi lado tá cuaacu. Ní Cristo ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā yen'^é ángeles ndúúcū 'iiⁿntyéⁿ'ē ní yen'^ē poderes chi véé.

4

Canee chi dichíí've yú Ndyuūs tan'dúúcā chi Ndyuūs tee yā fuerzas s'uuúⁿ

1 Tan'dúúcā Cristo ch'eenú yā chiī ní diiⁿ yā sentir na cuerpo yen'^ē yā 'tiicá ntúūⁿ ndís'tiī canéé chi cutaⁿ'á ní fuerzas yen'^ē ní cáavā tiempo chi canⁿ'á ní 'cueenú ní cuuvi. Maaⁿ ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí ch'eenú yā chiī ní diiⁿ yā sentir na cuerpo yen'^ē yā 'áā ntéé neⁿ'é yā dinuuⁿndi yā. **2** Ní ndíí maaⁿ ndís'tiī canee chi diiⁿ ní tanducuéⁿ'ē chi nen'e Ndyuūs chi diiⁿ ní tanducuéⁿ'ē nguuví yen'e nī. Ní nguéé diiⁿ ní tan'dúúcā chi maaⁿ cuerpo yen'^ē ní

neⁿe chi diiⁿ nī. ³ Tiempo chi 'āā chó'ōo ní diiⁿ yú tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi nguéé yeⁿe ndaata Israel chi nguéé i'téénu yā Ndyuūs. Tiempo miin ní diiⁿ yú cosas chi nguéé n'daacā. Ní diiⁿ yú nuuⁿndi tan'dúúcā chi neⁿe cuerpo yeⁿe yú chi diiⁿ yú. Ní 'cuū'vi yú ní cho'o nee che'e yú taachi vée fiesta yenⁿe chi che'e yú. Ní cu'u ca yú vino. Ní s'teenu yú santo s'eeⁿ chi ídolo s'eeⁿ. ⁴ 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi nguéé i'téénu yā Cristo, ¿Dε'ē cáavā chi nadacadíínuuⁿ yā chi ndís'tiī nguéé nduuvidaamá ní ndúúcu yā, ní nguéé idíiⁿ ní ndúúcu yā cosas chi nguéé n'daacā? Ní chíiⁿ chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní cunncáá ngaⁿa yā yenⁿe nī. ⁵ 'Iiⁿyāⁿ s'eeⁿ canéé chi nga'a yā cuenta yenⁿe vida yenⁿe maáⁿ yā nanááⁿ Cristo chi diiⁿ yā juzgar nducyaaca 'iiⁿyāⁿ, 'iiⁿyāⁿ chi canduuchi ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi n'díi. ⁶ Ní cáavā chuū Cristo ngaⁿa yā nduudu cuaacu yeⁿe maáⁿ yā nanááⁿ espíritus yenⁿe 'iiⁿyāⁿ chi n'díi caati espíritus yenⁿe yā cuuvi canduuchi tan'dúúcā chi Ndyuūs canduuchi yā. Ní Ndyuūs n'diichí yā nuuⁿndi yenⁿe 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ taachi ch'^{ee}tineé yā in'yeeⁿdí 'cūū tan'dúúcā chi n'diichí yā nuuⁿndi yenⁿe nducyáácá 'iiⁿyāⁿ chi snee yā in'yeeⁿdi 'cūū.

⁷ 'Āā cháā snee niiⁿnuúⁿ nguuví chi 'cuiinu tanducuénⁿē dendu'ū. Ní cáavā chuū 'cu^{ee}tinee n'daaca ní ní 'āā dε'ē ora nūuⁿ ní cuuvi caaⁿ'maⁿngua'á nī. ⁸ Ní yenⁿe tanducuénⁿē dinenⁿe cá nī 'aama nī taama nī caati taachi dineⁿe cá nī tuu'mi ní inadich^{ee}cú nī nuuⁿndi yeⁿe 'áámá nī taama nī. ⁹ 'Cuaáⁿ nī 'áámá nī taama nī na vaacu nī ní nguéé 'cu^{ee}cu cheendí nī. ¹⁰ Ní ca'áámá ca'aama nī ní diiⁿ nī servir taamá nī ndúúcū ntiiⁿnyuⁿ chi Ndyuūs itée yā chi diiⁿ nī. Ní canéé chi diiⁿ n'daaca

nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é nī chi Ndyuūs itée yā ca'aama ca'aamá nī ti Ndyuūs itée yā ndís'tiī nducuén'ē chi n'dai taavi yen'e yā. ¹¹ Nduuti chi 'áámá nī candee nī nduuudu cuaacu canéé chí ngaⁿ'á yā nduuudu cuaacu yen'e Ndyuūs. Nduuti chi 'aamá nī diíⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yen'e yaācū canéé chi diíⁿ yā ndúúcū nducuéⁿ'ē fuerzas yen'e yā chi Ndyuūs ca'a yā 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ. Ní yen'e tanducuéⁿ'ē chi ndís'tiī diíⁿ nī canéé chi diíⁿ nī chi cuuvi dich'^eeté nī Ndyuūs cucáávā Jesucristo. Ní yen'e Ndyuūs chí ngíí d^eev^e yen'e yā ní v^ee poder yen'e yā tanducuéⁿ'ē tiempo. 'Tíica yā.

Canéé chi n'geenu yú ngii ti yeⁿ'e Cristo s'uuú

¹² Ndís'tiī hermanos chi neⁿ'é taavi nguéé nadicadíínuuⁿ nī chi cosa chi díítūu nguéé canéé chí chó'ōo yen'e nī taachi 'iiⁿ'yāⁿ n'diichineeⁿ cá yā ndís'tiī chi ya'ai n'geenú nī ngii ti canéé chí chó'ōo yen'e nī 'tíicā. ¹³ Naati canéé chí cuuvi yeenú nī taachí n'geenú nī ngii tan'dúúcā Cristo ch'eenú yā chii. Ní cuayiivi cuuvi yeenú cá nī taachi Cristo ndaa yā taama vmnéⁿ'ēe ní 'cuuⁿ'míⁿ yā chi ch'^eet^e n'dai ngiichi yā tan'dúúcā d^eev^e ngiichi ch'^eet^e. ¹⁴ Nduuti chi 'iiⁿ'yāⁿ n'gaa'vá yā ndúúcu nī cucáávā chi i'téénu nī Cristo tuu'mi ní yeenú nī. Espíritu N'dai yen'e Ndyuūs chí d^eev^e ngii canéé ndúúcū ndís'tiī. 'Áará chí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ cunncáā ngaⁿ'a yā yen'e Cristo, ndís'tiī ní diíⁿ nī honrar Cristo. ¹⁵ Ní nduuuti chi 'áámá chéé ndís'tiī n'geenu nī ngii 'úú nguéé neⁿ'é chi 'cueenú nī cuuvi caati ch'iiⁿ'núⁿ nī 'iiⁿ'yāⁿ o ididuucú nī o nguéé diíⁿ nī tan'dúúcā chi ngaⁿ'ā ley yen'e Ndyuūs chi ch'^eet^e ca. ¹⁶ Ní nduuuti chi 'áámá ch^ee ndís'tiī n'geenu nī ngii cáávā

chi i'téénu nī Cristo nguéé cuuvi 'cuinaáⁿ nī naati canee chi dich'eeeté nī Ndyuūs caati 'iiⁿ'yāⁿ ngaⁿ'a yā chi díí ní yenⁿe Cristo dii.

17 'Āā ndaa tiempo chi Cristo caⁿ'á yā n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ ní vmnááⁿ vmnaaⁿ caⁿ'á yā n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téénu yā 'iiⁿ'yāⁿ. Ní nduuti chi vmnááⁿ vmnaaⁿ n'diichi yā nuuⁿndi yeⁿe yú, ¿táácā cuuvi yenⁿe 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé i'téénu yā nduuudu cuaacu yeⁿe Ndyuūs cuayiivi taachi n'diichi Cristo nuuⁿndi yeⁿe yā?

18 Ní nduuti chi ngí'li chi 'iiⁿ'yāⁿ chí n'dai cuuvi nanguaⁿ'ai yā, ¿dé'^ē cuuví ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé n'daacā diiⁿ yā ní ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi dinuuⁿndí yā ní nguéé i'téénu yā? **19** Ní 'tíicā canee chi diiⁿ yú. Taachi n'geenu yú ngii caavā chi Ndyuūs neⁿ'e yā chi diiⁿ yú 'tíicā, canéé chí diiⁿ yú nducuén^{'ē} chi n'daacā. Ní canéé chí nga'a yú vida yeⁿe yú na ta'a Ndyuūs caati Ndyuūs din'dái yā s'uuúⁿ ní 'indee yā cuidado s'uuúⁿ. Ndyuūs ní diiⁿ yā chiiⁿ chi ngaⁿ'a yā chi caⁿ'a yā diiⁿ yā.

5

Yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téénu yā Ndyuūs

1 'Úú Pedro ca'á consejo 'iiⁿntyen^{'ē} yeⁿe yaācū chi snéé nguaaⁿ ndís'tiī. 'Úú 'tiicá ntúúⁿ 'iiⁿntyen^{'ē} 'úú. 'Úú ngaⁿ'á yeⁿe Cristo tan'dúúcā chi ch'eenú yā chii ti n'diichi nduucū nduutinaáⁿ maáⁿ. Ní 'tiicá ntúúⁿ véé parte yeⁿe vaadī dεeve ngii chi Ndyuūs 'cuuⁿ'míⁿ yā s'uuúⁿ cuayiivi. **2** Ndís'tiī 'iiⁿntyen^{'ē} yeⁿe yaācū, idiiⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e nī tan'dúúcā 'áámá pastor chi indee yā cuidado yeⁿe 'iti cuūchī. 'Tíicā diiⁿ nī ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi

yen'é Ndyuūs chi caⁿ'á yā yaācū naachi ndís'tiī ní 'iiⁿntyé'n'ē. Nguéé diíⁿ ní ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e ní chi canéé chi diíⁿ ní naati diíⁿ ní ti maáⁿ ní neⁿ'e ní diiⁿ ní caati 'tíicā neⁿ'e Ndyuūs. Nguéé diíⁿ ní caavā chi cuta'á ní tuūmī naati diíⁿ ní ndúúcū nuuⁿmaⁿ staava yen'é ní chi n'dai. ³ Nguéé diíⁿ ní ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi maaⁿ cuidado yeⁿ'e ní tan'dúúcā chi ndís'tiī ní 'iiví yeⁿ'e yā naati 'cuεetinéé n'daacá ní níícú 'iiⁿyāⁿ cuuvi n'diichí yā ndís'tiī ní diíⁿ yā tan'dúúcā chi ndís'tiī diíⁿ ní. ⁴ Ní 'íicú taachi ndaa Jesucristo chi 'iiⁿyāⁿ chí ndíi tiiⁿ chí ícandee yā cuidado yeⁿ'e 'iiⁿyāⁿ yen'é yā tan'dúúcā 'áamá pastor chi ndii tiiⁿ chí ícandee yā cuidado 'iiti yen'é yā, tuu'mi ní ndís'tiī cuuvi cuta'á ní 'áamá corona chi nguéé 'cuūnu dεevé yen'ē. Nguéé corona yen'ē yaātā chi ītuuví.

⁵ 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī saⁿ'á da'caīyáā canéé chí diíⁿ ní tan'dúúcā chi ngaⁿ'a 'iiⁿntyé'n'ē yeⁿ'e yaācū. Nducyaca ní canéé chí ndiicuuⁿ ní ní cunnee ní 'aama ní taama ní caati canéé nguūⁿ na libro yen'é Ndyuūs 'tíicā:

Ndyuūs nguéé neⁿ'e yā 'iiⁿyāⁿ chi nacadíínuuⁿ yā
chi maáⁿ yā ch'εeté yā naati ca'á yā ndu-
cuén'ē chi n'dai yeⁿ'e yā 'iiⁿyāⁿ chi ndiicúúⁿ.

⁶ Maaⁿ ní nducyaaca ndís'tiī ndiicúúⁿ n'dai 'cuεetinéé ní maaⁿ poder yeⁿ'e Ndyuūs ti Ndyuūs cuuvi dich'εeté yā ndís'tiī tiempo chi neⁿ'e yā.

⁷ Ca'á ní nducue'n'ē cuidado chi díítūu yeⁿ'e ní na ta'a Cristo caati Cristo candee yā cuidado yen'ē ndís'tiī.

⁸ Canéé listo ní ní nguéé 'cuεetiyaadú ní. Cundéé ní cuidado chi n'daacā 'cuεetinéé ní ti yááⁿn'guiinūuⁿ miiⁿ chí contra yeⁿ'e ní chíicá

sá ní n'diichi sa ndii 'muuⁿ ní ndii miiⁿ. Ní tan'dúúcā 'áámá 'yáí'nyāaⁿ cuá'aá n'gai tī ní cachiicá tī ní i'nuúⁿ tī du'u chi cuuvi che'é tī 'tíica diiⁿ yáá'n'guiinūuⁿ miiⁿ. ⁹ Nguéé ca'a ní lugar yáá'n'guiinuúⁿ 'cūū naati 'áámá cūnee ní ndúúcū chi i'téénu ní. Ní déénu ní chi 'āā daamá nūuⁿ n'geenu yú ngii tan'dúúcā nducyaaca hermanos chi s'néeⁿ yā na núú'máaⁿ ín'yeendī ti i'téénu yā Cristo. ¹⁰ Ní cuayiivi chi ch'eenú ní chiī duu'vi tiempo nūuⁿ tuu'mi ní Ndyyuūs diiⁿ yā chi ndeevē canéé vida yen'e ní. Ní diituú canee ní ndúúcū chi i'téénu ní Ndyyuūs. Ní Ndyyuūs ca'á yā fuerzas yen'e ní ní diiⁿ yā chi seguro canee ní ndúúcū chi i'téénu ní. Maaⁿ Ndyyuūs miiⁿ ní teé yā nducuén'ē chi n'dai. Ní maáⁿ yā yaa'ví yā s'uuúⁿ chi cuuvi yen'é yā s'uuúⁿ cáávā chi vée parte yeⁿ'e yú ndúúcū dēevē ngii ch'eeetē yen'é yā caati s'uuúⁿ ní yen'e Cristo s'uuúⁿ. ¹¹ Caaⁿ'maⁿ yú chi Ndyyuūs ní ch'eeetē n'dai yā ní yen'é yā vée nducuén'ē poder chi vée ní cuen'e daāⁿmaⁿ cueⁿ'e daāⁿmaⁿ 'tíicā.

'Cuiiu carta miiⁿ ní yaa'vi yā 'iiⁿ'yāaⁿ chi n'daí ndís'tiī'

¹² 'Téé nūuⁿ idinguúⁿ carta 'cūū yen'é ndís'tiī ní hermano Silvano nginnee sa 'úú. Nadicádiinúúⁿ chi Silvano miiⁿ ní hermano chi n'dai taavi. 'Úú teé consejo ndís'tiī chi seguro canee ndís'tiī chi nducuén'ē chi Ndyyuūs itée yā ndís'tiī yen'e vaadī n'dai yen'é yā ní yen'é ní ti ne'é yā ndís'tiī. Maaⁿ ní 'cuëtinéé n'daaca ní ní diituu canee ní ní cuchéé ní yen'é tanducuén'ē chuū.

¹³ 'Iiⁿ'yāaⁿ yen'e yaācū chi canéé na yáāⁿ Babilonia chi Ndyyuūs dideevē yā tan'dúúcā s'uuúⁿ: N'daí ndís'tiī, ngaⁿ'a yā. 'Tiicá ntúúⁿ Marcos chi

tan'dúúcā daiyá: N'daí ndís'tiī, ngaⁿ'a sa. ¹⁴ Ndís'tiī
hermanos: N'daí nī, ngaⁿ'a nī 'aama nī taama nī
ti neⁿ'é nī 'aama nī taama nī ti yeⁿ'é Cristo ndís'tiī.
Ní Ndyuūs téé yā vaadī 'diiíⁿ yenⁿ'é yā nducyaacá
ndís'tiī chi yeⁿ'e Cristo. 'Tíícā cuuvi.

**Nduudu n'dai ye^{n'e} Ndyuūs ye^{n'e} cuicateco
ye^{n'e} Tepeuxila
New Testament in Cuicatec, Tepeuxila
(MX:cux:Cuicatec, Tepeuxila)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Tepeuxila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Tepeuxila [cux], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Tepeuxila

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

28b090dc-326e-56c7-994e-5d3354d1d54f